

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Grec Nadejda,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Grec Nadejda împotriva Verei Grec și Ecaterinei Țărnă, intervenient principal Grec Timur cu privire la instalarea în spațiul locativ și obligarea de a nu crea obstacole în folosirea imobilului și la acțiunea reconvențională depusă de Ecaterina Țărnă împotriva Nadejdei Grec și Verei Grec cu privire la atribuirea cotelor-părți din bunul imobil în schimbul unei slute,

împotriva încheierii din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și restituit apelul declarat de Grec Nadejda împotriva hotărârii din 03 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani

*(Dosarul nr. 2r-22/25
NR. PIGD 2-18125499-01-2r-20012025)*

Soluția instanței de apel cu privire la restituirea apelului în temeiul art.369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă este întemeiată. Apelul a fost depus în afara termenului legal, fără justificarea motivelor de imposibilitate a efectuării actului de procedură în interiorul termenului legal.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: N. Patrașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, A. Malîi, N. Mămăligă)

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Grec Nadejda,
Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni, *Judecători*
constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 12 decembrie 2017, Grec Nadejda, reprezentată de avocatul Aronov Roman a depus cerere de chemare în judecată împotriva Verei Grec și Galinei Iver, solicitând instalarea dânzei în apartamentul nr.xxx amplasat în xxxxx, cu suprafața totală de xxxxx m.p., nr. cadastral xxxxx și obligarea părților să nu-i creeze obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil nominalizat și să-i permită instalarea în apartamentul în litigiu, cu transmiterea setului de chei de la ușa de intrare și asigurarea accesului liber și neîngrădit în apartamentul în litigiu.

2. La 26 noiembrie 2018, avocatul Aronov Roman din numele lui Grec Timur a depus cerere de chemare în judecată modificată împotriva Verei Grec și Ecaterinei Țărnă, intervenient accesoriu Grec Nadejda, solicitând instalarea lui Timur Grec în apartamentul nr.xxx amplasat în xxxxx, compus din xxx odăi, nr. cadastral xxxxx, cu suprafața totală de xxxxx m.p., inclusiv suprafața balconului/logiei de xxxxx m.p.; să fie obligate părțile să nu creeze obstacole lui Timur Grec în exercitarea dreptului de proprietate asupra apartamentului nr.xxx din str. xxxxx și să-i permită instalarea dânsului în apartamentul în litigiu, cu transmiterea setului de chei de la ușa de intrare și asigurarea accesului liber și neîngrădit în apartamentul vizat.

3. La 04 septembrie 2019, Grec Nadejda, reprezentată de avocatul Cerga Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Verei Grec și Galinei Iver, solicitând instalarea dânzei în apartamentul nr.xxx amplasat în xxxxx, cu suprafața totală de xxxxx m.p., nr. cadastral xxxxx și obligarea părților să nu-i creeze obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil nominalizat și să-i permită instalarea în apartamentul în litigiu, cu transmiterea setului de chei de la ușa de intrare și asigurarea accesului liber și neîngrădit în apartamentul în litigiu, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

4. La 16 octombrie 2019, Grec Nadejda, reprezentată de avocatul Aronov Roman a depus acțiunea modificată îndreptată împotriva Verei Grec și Ecaterinei Țărnă, intervenient accesoriu Grec Timur, solicitând instalarea în apartamentul nr.xxx din str. xxxxx compus din xxx odăi, nr. cadastral xxxxx,

cu suprafața totală de xxx m.p., inclusiv suprafața balconului/logiei de xxxxx m.p., obligarea pârâtelor să nu-i creeze obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra apartamentului nr.xxx din str. xxxxx și să-i permită instalarea în apartamentul vizat, cu transmiterea setului de chei de la ușa de intrare și asigurarea accesului liber și neîngrădit în apartamentul nr.xxx, și compensarea cheltuielilor de judecată.

5. La 20 noiembrie 2019, avocatul Ion Cerga în interesele Nadejdei Grec și a lui Timur Grec a depus cerere, prin care a solicitat înlocuirea reclamantului Grec Timur cu Grec Nadejda și primirea spre examinare acțiunea concretizată a acesteia îndreptată împotriva Verei Grec și Ecaterinei Țărnă, solicitând instalarea dânzei în apartamentul nr.xxx amplasat în xxxxx, cu suprafața totală de xxxxx m.p., nr. cadastral xxxxx și obligarea pârâtelor să nu-i creeze obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil nominalizat și să-i permită instalarea în apartamentul în litigiu, cu transmiterea setului de chei de la ușa de intrare și asigurarea accesului liber și neîngrădit în apartamentul în litigiu, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

6. La 15 martie 2024, Ecaterina Țărnă a depus cerere reconvențională împotriva Nadejdei Grec și Verei Grec, solicitând atribuirea a 2/6 cote-părți care aparțin Verei Grec și Nadejdei Grec din apartamentul nr.xxx din str. xxxxx în proprietatea dânzei contra unei sulte achitate pârâtelor.

7. Prin hotărârea din 03 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani au fost respinse ca neîntemeiate acțiunea inițială depusă de Grec Nadejda și acțiunea reconvențională depusă de Ecaterina Țărnă.

8. La 04 ianuarie 2022, Țărnă Ecaterina, reprezentată de avocatul Kovali Vladimir a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe.

9. Prin încheierea din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Țărnă Ecaterina, reprezentată de avocatul Kovali Vladimir și s-a acordat apelantei termen de 10 zile pentru prezentarea apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 202,50 de lei.

10. Prin încheierea din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Țărnă Ecaterina, reprezentată de avocatul Kovali Vladimir din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

11. La 16 octombrie 2024, Grec Nadejda a declarat apel împotriva hotărârii din 03 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând repunerea în termen, scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, admiterea apelului și casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea respingerii acțiunii sale, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi cu privire la admiterea acțiunii sale, în rest, hotărârea primei instanțe, în partea respingerii acțiunii reconvenționale, să fie menținută.

12. Prin încheierea din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit apelul declarat de Grec Nadejda din motiv că a fost depus în afara termenului legal.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS ȘI SOLICITĂRILE RECURENTULUI

13. La 24 decembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, Grec Nadejda a declarat recurs împotriva încheierii din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei încheieri de admitere a cererii sale de repunere în termen al apelului, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea apelului său.

14. În susținerea recursului, Grec Nadejda a invocat că cauza a fost examinată în prima instanță în absența sa, iar Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani contrar prevederilor art.236 alin.(4) CPC nu i-a expediat copia dispozitivului hotărârii și nici hotărârea integrală, respectiv omiterea termenului de atac cu apel se datorează exclusiv primei instanțe care nu i-a comunicat dispozitivul hotărârii.

15. Recurenta consideră că instanța de apel a manifestat un formalism excesiv și discriminatoriu în raport cu dânsa la soluționarea motivelor pentru repunerea în termen a cererii de apel, în situația în care cauza în prima instanță a fost examinată în lipsa sa și nu i-a fost comunicată hotărârea, fiind încălcat în așa mod dreptul de acces la justiție.

16. La 20 ianuarie 2025, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Galinei Iver, Verei Grec și Ecaterinei Țărnă copia recursului declarat de Nadejda Grec, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor, cu toate acestea intimamentele nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au prezentat referințe.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. În conformitate cu art.424 alin.(2) din Codul de procedură civilă:
„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

18. În conformitate cu art.425 din Codul de procedură civilă:
„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

19. Conform art.426 alin.(3) din Codul de procedură civilă:
„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

20. Potrivit art.427 lit.a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

21. Reieșind din prevederile art.236 alin.(5) lit.b) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.13 din 12.02.2021, în vigoare 09.05.2021):

„(5) Instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă: b) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel”

22. În conformitate cu art.362 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.13 din 12.02.2021, în vigoare 09.05.2021):

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

23. Conform art.369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

24. Potrivit art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

25. Conform art.102 alin.(4¹) din Codul de procedură civilă:

„(4¹) Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.”

26. În conformitate cu art.105 alin.(1) și (5) din Codul de procedură civilă:

„(1) Citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

(5) Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.”

27. Potrivit art.206 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Părțile au dreptul să solicite instanței judecătorești examinarea cauzei în lipsa lor și remiterea copieii de pe hotărâre.”

28. În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

29. Potrivit art.111 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.”

30. Conform art.113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

31. În conformitate cu art.116 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).”

32. Conform art.56 alin.(2) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(2) Participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces.

(3) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

33. Potrivit art.61 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.”

34. În conformitate cu art.10 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS

35. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea contestată la *04 decembrie 2024*.

36. Din actele cauzei rezultă că copia încheierii contestate a instanței de apel a fost notificată la *16 decembrie 2024*, la adresa electronică a recurentei Grec Nadejda, fapt ce rezultă din scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la dosar (f.d.125, vol.II).

37. Prin urmare, recursul declarat la *24 decembrie 2024*, prin intermediul poștei electronice de către Grec Nadejda, se consideră depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.425 CPC.

38. Din actele cauzei rezultă că la *03 ianuarie 2022*, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a pronunțat hotărâre, prin care a respins ca neîntemeiate acțiunea inițială depusă de Grec Nadejda și acțiunea reconvențională depusă de Ecaterina Țărnă.

39. Potrivit informației deținute pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a publicat la *04 ianuarie 2022*

pe pagina sa web: <https://jc.instante.justice.md>, la compartimentul „Hotărârile instanței”, dispozitivul hotărârii din 03 ianuarie 2022, iar la 17 martie 2022 a publicat hotărârea integrală (motivată).

40. Astfel, termenul de 30 de zile prevăzut la art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, de declarare a apelului, a început să curgă din data de 04 ianuarie 2022, ziua imediat următoare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, care a expirat la data de 02 februarie 2022 (miercuri) inclusiv.

41. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 16 octombrie 2024, Grec Nadejda a declarat apel împotriva hotărârii din 03 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii sale, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere a acțiunii sale, în rest, hotărârea să fie menținută (f.d.92-98, vol.II).

42. În susținerea cererii de repunere în termen a apelului, Grec Nadejda a invocat că prima instanță nu i-a notificat atât dispozitivul hotărârii pronunțate, cât nici hotărârea integrală (motivată). Cu hotărârea a luat cunoștință abia la 28 septembrie 2024, când a revenit peste hotarele țării, neavând posibilitate de a afla de soluția pronunțată.

43. Drept consecință, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 04 decembrie 2024, în temeiul art.369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, a respins cererea de repunere în termen al apelului și a restituit apelul declarat de Grec Nadejda împotriva hotărârii din 03 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

44. Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra și argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de respingere a cererii privind repunerea în termen al apelului și restituirea acestuia ca fiind depus tardiv, întrucât cererea de apel a fost depusă de Nadejda Grec peste termenul legal de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Or, după cum rezultă din actele cauzei dispozitivul hotărârii a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost pronunțat la 03 ianuarie 2022, iar cererea de apel a fost depusă de Grec Nadejda abia la 16 octombrie 2024, aproximativ peste 2 ani și 10 luni, pe când termenul-limită de declarare al apelului a expirat încă la data de 02 februarie 2022.

45. Reieșind din prevederile art.116 din Codul de procedură civilă precitat supra, termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere acest lucru. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea

neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

46. Deși, apelanta Grec Nadejda a solicitat repunerea în termen a actului de procedură, totuși contrar prevederilor art.116 CPC, nu a prezentat probe suficiente de justificative ce ar confirma faptul imposibilității depunerii apelului în termenul de atac prevăzut de lege.

47. Nu pot fi reținute argumentele recurente/apelante Nadejda Grec precum că cauza a fost examinată în prima instanță în absența sa, iar Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani contrar prevederilor art.236 alin.(4) CPC nu i-a expediat copia dispozitivului hotărârii și nici hotărârea integrală, respectiv omiterea termenului de atac cu apel se datorează exclusiv primei instanțe care nu i-a comunicat dispozitivul hotărârii, deoarece sunt declarative.

48. La acest aspect, Completul de judecată remarcă că în prezenta cauză Grec Nadejda are calitatea procesuală de reclamantă, care a participat personal la ședințele de judecată ale primei instanțe din 02 februarie 2021, 17 februarie 2021 și 31 mai 2021 (f.d.41, 44, 45, vol.II) .

49. Pe lângă acestea, la 04 iunie 2021, Grec Nadejda a depus cerere la Judecătoria Chișinău, sediu Buiucani, înregistrată sub nr.5-14-6332, prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, în cazul neprezentării dânzei la ședința de judecată (f.d.229-230, vol.I).

50. Cu toate că la ședința din 02 iulie 2021, Grec Nadejda nu a participat, totuși la ședința respectivă a asistat soțul acesteia Țărnă Gheorghe și tot în cadrul acestei ședințe a fost admisă cererea recurente/reclamante privind examinarea cauzei în continuare în absența dânzei (f.d.41, 44, 45, 47, vol.II)

51. Aici, sunt relevante prevederile art.102 alin.(4¹) din Codul de procedură civilă, care cert și imperativ statuează că, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Or, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară, dar să se intereseze, la intervale rezonabile de timp, de soarta dosarului respectiv, pentru a nu omite termenul de atac.

52. Pe lângă acestea, informația despre ședința din 03 ianuarie 2022 ce urma să aibă loc, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a publicat-o din timp și pe site-ul oficial al instanței la compartimentul „Agenda ședințelor”, fiind accesibilă publicului larg.

53. Urmare a evenimentelor enunțate, rezultă că Grec Nadejda nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflarea dânzei într-o veritabilă imposibilitate de a efectua actul de procedură în termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, adresându-se cu apel abia aproximativ peste 2 ani și 10 luni.

54. Nu poate fi reținut nici argumentul recurenteii precum că instanța de apel a manifestat un formalism excesiv și discriminatoriu în raport cu dânsa la soluționarea motivelor pentru repunerea în termen a cererii de apel, în situația în care cauza în prima instanță a fost examinată în lipsa sa și nu i-a fost comunicată hotărârea, fiind încălcat în așa mod dreptul de acces la justiție. Or, dreptul de atac cu apel nu este un drept absolut, dar este restricționat de către legiuitor prin impunerea la art.362 CPC a termenului-limită de efectuare a actului de procedură de 30 de zile care curge *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii* (dacă legea nu prevede altfel), dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc sau încetării circumstanțelor care au dus la omiterea termenului de procedură.

55. La acest capitol sunt relevante dispozițiile art.56 alin.(3) și art.61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, care expres statuează că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

56. La caz, însă, recurenta/apelantă Grec Nadejda, fiind interesată de soluționarea prezentei cauze și fiind la curent că prima instanță urmează să se pronunțe pe marginea acestui litigiu, trebuia să depună diligență și să se intereseze, la intervale rezonabile de timp, de soarta dosarului respectiv, pentru a nu omite termenul legal de atac al hotărârii primei instanțe, în caz de dezacord cu soluția pronunțată.

57. Potrivit jurisprudenței CEDO (*cauza Bodiu v. Republica Moldova, cererea nr.7516/10, hotărârea din 18 iunie 2019*), Curtea a notat că sistemele legale a diferitor state membre prevăd posibilitatea extinderii termenului limită, în cazul în care există motive valabile în acest sens. În același timp, dacă termenul limită pentru un recurs este extins după o perioadă considerabilă de timp și pentru motive care nu par să fie persuasive, această decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice. Curtea a recunoscut că este în primul rând la discreția instanțelor naționale să decidă în privința extinderii termenului limită pentru declararea unui recurs, însă această discreție nu este nelimitată. Instanțelor li se cere să aducă motive. Unul din motive poate fi, de exemplu, omisiunea autorităților de a informa părțile despre decizia adoptată în privința cauzelor acestora. Chiar atunci, totuși, posibilitatea extinderii nu poate fi nelimitată, din moment ce părțile trebuie să i-a măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc. În fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul res judicata, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită (*cauza Ponomaryov v. Ucraina, nr.3236 / 03, §§ 41, 03 aprilie 2008*). Curtea a notat că H. în cererea sa de recurs nu a explicat ce l-a împiedicat să afle despre decizie mai devreme, sau mențiunea dacă a încercat să afle despre progresul

procedurilor în apel inițiate de el. În aceste circumstanțe, Curtea a considerat că prin admiterea recursului lui H. după scurgerea unei perioade considerabile de timp și în absența vreunei explicații plauzibile de ce nu a făcut-o mai devreme, a adus la zero tot procesul judiciar, care s-a finalizat cu o decizie definitivă și executorie și astfel a constituit *res judicata*.

58. Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa de referință promovează cu consecvență cu titlu de principiu *obligatia părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia* și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

59. Completul de judecată subliniază că respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art.116 și art.362 din Codul de procedură civilă, prin care s-a dovedit că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate. În caz contrar, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, poate duce inevitabil la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

60. Date fiind cele enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind legală și întemeiată încheierea din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

61. Se accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art.6§1 din CEDO, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

62. Din considerentele menționate, și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentă sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

63. În conformitate cu art.427 lit.a) și art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Grec Nadejda.

Menține încheierea din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Grec Nadejda împotriva Verei Grec și Ecaterinei Țărnă, intervenient principal Grec Timur cu privire la instalarea în spațiul locativ și obligarea de a nu crea obstacole în folosirea imobilului și la acțiunea reconvențională depusă de Ecaterina Țărnă împotriva Nadejdei Grec și Verei Grec cu privire la atribuirea cotelor-părți în schimbul unei slute.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni